

Informatienota voor de raad

Datum 20 april 2020

Onderwerp	Update Impact corona Zwolle
Versienummer	V .

Portefeuillehouder René de Heer, Ed Anker

Informant A.E. Boot-Maris, Ferdi Blom

Afdeling Ruimte en Economie

Telefoon 038 498 2896

Email A.Boot-Maris@zwolle.nl

Bijlagen

1. Scenario's woningmarkt Zwolle 15 april 2020
2. Update Economische Impact corona 16 april 2020
3. Overzicht ondernemersvragen (aantallen) 16 april 2020

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

Bijgevoegde update van corona met input vanuit verschillende beleidsterreinen:

1. Scenario's woningmarkt Zwolle d.d. 15 april 2020
2. Update Economische Impact corona d.d. 16 april 2020
3. Overzicht Ondernemersvragen (aantallen) 16 april 2020

Datum 20 april 2020

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

De coronacrisis heeft een enorme impact op de stad. Met deze update informeren we u als Raad over de impact van de crisis op diverse terreinen. In deze informatienota nemen we U mee in de mogelijke scenario's voor de woningmarkt in Zwolle. Met deze update informeren we u als Raad over de impact van de crisis op de economie van Zwolle. We delen landelijke signalen over de diverse sectoren, maar willen met name ook de geluiden van Zwolse ondernemers laten doorklinken. Hiermee kunt u zich een beeld vormen over de omvang van deze economische crisis op de bedrijven en ondernemers in de stad.

Kernboodschap

De coronacrisis heeft impact op diverse beleidsterreinen.

Woningmarkt

Er zijn signalen waaruit blijkt dat op korte termijn de vraag naar woningen een klein beetje afzwakt. Een recessie kan deze beweging verder versterken, echter op de langere termijn blijft de vraag naar woningen in Zwolle groot. Tot op heden blijft de nieuwbouw van woningen op gang. Op basis van deze eerste signalen beweegt Zwolle meer naar een scenario waardoor meer balans kan ontstaan qua vraag en aanbod mits nieuwbouw op niveau blijft. Langdurige beperkende overheidsmaatregelen, vertraagde besluitvorming door de gemeente, en ook de stikstofproblematiek zijn serieuze risico's waardoor het aanbod kan inzakken en een onwenselijk scenario werkelijkheid wordt. De crisis rond 2008 heeft ons geleerd dat we de woningproductie waar mogelijk zoveel mogelijk op gang moeten houden om toekomstige disbalans tussen vraag en aanbod te beperken. De gemeentelijke organisatie speelt daarbij een essentiële rol, en dit vraagt om urgentiegevoel en daadkracht in alle geledingen (raad, college, ambtenaren). De huidige woningbouw lijkt in Zwolle nauwelijks te stagneren. Voor een gezonde toekomstige woningmarkt en Zwolse bouwsector is het zaak ook kordaat om te gaan met besluitvorming v.w.b. bestemmingsplannen en gebiedsvisies.

Economische impact

In deze update vindt u een beeld van de laatste informatie vanuit de sectoren, zowel landelijk als lokaal. We ontvangen veel signalen van ondernemers uit Zwolle die aangeven het moeilijk te hebben of denken te gaan krijgen. De Update Economische Impact Corona - Zwolle geeft een beeld van de sectoren van waaruit deze signalen komen. Dit zijn onder meer de detailhandel, horeca, de evenementenbranche, maar ook de kunst- en cultuursector. Bij o.a. productiebedrijven en de bouwsector zien we een tweeledige vraag. Aan de ene kant wil men op een veilige manier doorgaan met werken, maar aan de andere kant zijn er ook zorgen over of de toelevering van grondstoffen en halffabricaten uit onder meer China niet in gevaar komt.

Wat betreft de kwetsbare sectoren wijkt Zwolle naar eerste inzicht niet af van de landelijke trend. Volgens onderzoek van RaboResearch lijkt de Regio Zwolle grotendeels te vallen in categorie regio's die een minder grote kwetsbaarheid kennen in deze coronacrisis. Grotendeels door de diverse sectorstructuur en minder grote afhankelijkheid dan andere regio's van agglomeratievoordelen, die juist in deze crisis in het geding komen.

Datum 20 april 2020

Vertragingseffect

Hierbij moet worden opgemerkt dat er sectoren zijn waar nu nog beperkt signalen vandaan komen, maar die een later stadium wel degelijk geconfronteerd kunnen worden met de gevolgen van de crisis. Zo ondervindt de bouw op korte termijn nog beperkt de effecten. Maar voor zowel de bouw als (maak)industrie zal op de lange termijn de crisis een belangrijke rol gaan spelen. In hoeverre kunnen procedures rond nieuwe (bouw)investeringen in een vlot tempo door lopen? En blijft de consument geld uitgeven, of leidt de onzekerheid van inkomen tot besparingen? Ook de zorgsector wordt getroffen door de crisis. Waar de focus nu ligt op de bestrijding van corona, wordt alle niet noodzakelijke zorg vooruit geschoven. De zorgverzekeraars zijn hiervoor tot een compensatieregeling gekomen; maar de economische impact zal er wel degelijk zijn.

De anderhalvemetersamenleving

Premier Rutte gaf in zijn speech op 7 april jl. al aan dat we met elkaar zouden moeten nadenken over de 'anderhalvemetersamenleving'. Hierin riep hij ook ondernemers op na te denken over wat dat zou betekenen voor hun bedrijf. Veel ondernemers en branches zijn al direct gestart met het nadenken over de kansen en mogelijkheden die de 'anderhalvemetersamenleving' brengt. Maar er zijn ook sectoren zoals de horeca, die aangeven dat ze wel zoeken naar mogelijkheden, maar dat het geen makkelijke opgave zal zijn. Ook binnen de Regio Zwolle denken diverse partijen hier na over de mogelijkheden. Minister Wiebes van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft op 15 april aangegeven dat bedrijven en instellingen in alle sectoren worden geacht een plan te maken voor de anderhalvemetersamenleving. Een protocol waarin wordt aangegeven hoe om wordt gegaan met afstand houden, hygiëne, beschermingsmaatregelen en toezicht. Wiebes roept alle sectoren op er snel werk van te maken (NOS, 15 april). Binnen de gemeente Zwolle onderzoeken we wat de anderhalvemetersamenleving ook van ons vraagt en welke actie wij hiervoor moeten nemen.

Vastgoedeigenaren

Specifiek rondom vastgoed zien we als gemeente knelpunten ontstaan bij ondernemers die nu bijvoorbeeld in horeca, detailhandel of leisure geen inkomsten meer kunnen genereren, maar wel te maken hebben met vaste lasten zoals huurafdrachten. Enerzijds wordt er gesproken van coulance bij meerdere pandeigenaren, die bereid zijn tot uitstel van betaling. Anderzijds is de zorg van de ondernemers wel dat de inkomsten die nu worden misgelopen, niet in de komende periode kunnen worden ingehaald. Vanuit het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat is er nu met de branches binnen de detailhandel en vastgoed een 'gentlemen's agreement' gesloten, waarin afspraken zijn gemaakt over uitstel van betaling en het voorkomen van gedwongen uitzetting. Maar we roepen vastgoedeigenaren als hun huurders op om met elkaar het gesprek aan te gaan, en te kijken waar gezamenlijke oplossingen kunnen worden gevonden.

Consequenties

De huidige crisis vraagt ons met name scherp te zijn op ontwikkelingen en daar waar nodig snel te kunnen schakelen. We volgen de ontwikkelingen nauwlettend. Wat betreft de woningbouw is het van belang om de plan- en productiecapaciteit op peil te houden. De huidige woningbouw lijkt in Zwolle nauwelijks te stagneren. Voor een gezonde toekomstige woningmarkt en Zwolse bouwsector is het zaak ook kordaat om te gaan met besluitvorming v.w.b. bestemmingsplannen en gebiedsvisies. Op dit moment zijn het voor de economische impact met name het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat samen met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid die primair in de lead zijn als het gaat om (financiële) regelingen.

Datum 20 april 2020

Communicatie

De diverse beleidsterreinen hebben eigen communicatiekanalen richting betrokken organisaties, ondernemers en inwoners. Zo is er wat betreft de woningmarkt contact met onder meer het Concilium. Vanuit economie is er een ondernemersnieuwsbrief richting lokale ondernemers. Ook de nieuwsbrief van de Regio Zwolle wordt gebruikt om betrokkenen te informeren over de vele ontwikkelingen.

Vervolg

Het voorstel is om u als Raad eens in de vier weken te informeren over de ontwikkelingen op diverse beleidsterreinen als gevolg van de coronacrisis. De financiële consequenties van de crisis worden separaat uitgewerkt en volgen op een later moment.

Openbaarheid

Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Ingrid Geveke